

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan pop. ej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 8. mal. travna. 1892.

List 15.

Otroci, spoštujte stariše!

(Spisal Jan. Repič.)

(Konec.)

Živo se spominjam tudi na sledeči, tragični dogodek, ki se je zveršil v nekem provincijalnem mestu ob času mojega študiranja, kjer sem slučajno bival. Blizu mene stanovala je vdova boljšega stanu s svojo osemnajstletno hčerjo. Dasi ravno se je dobra mati trudila na vso moč, obvarovati hčer pred napačnimi poti, vendar niso nič izdala vsa opominjevanja, vse prošnje in svarjenja. Hči, ki je bila premehko vzgojena, imela je le malo veselja do dela. Čitala je raji malovredne knjige zelo dvomljive vsebine, zahajala je le redkokrat v cerkev — in še takrat le na mnogo opominjevanje matere — ter bila sploh zelo zapravljiva. Jasno je, da sosedje in sosede slišali so pogosto prepir iz stanovanja te vdove. Neštevilnokrat tožila je obžalovanja vredna mati zaradi hčerinega obnašanja hišni gospodinja, s katero je bila prijateljica, ter objokovala, da je takó slabo vzgojila hčer, kar je še-le sedaj jasno spoznala. Prosila je ljubega Boga, da bi spreobrn timerdovratno hčer in jo zopet pripeljal na pravo pot. In takó je prišla neka nedelja in hči je materi naravnost izrekla, da bode komaj imela toliko časa, iti k sveti maši, ker bo z dvema prijateljicama priravnala majhen sprehod ven iz mesta. In ko jo je mati opominjala na njeno sveto dolžnost ter ji prepovedala iti na sprehod, nastal je zopet hud prepir. In hči je pozabila svoje dolžnosti do matere in spozabila se je tako hudo, da je skočila k materi in — però se mi grozi, pisati dalje — vzdignila roko, da bi svojo mater — udarila! Toda takó naglo, kakor švigne blisk skozi oblake in udari v hišo ter jo razruši,

tako naglo zadelo je maščevanje sprideno hčer! Predno je udarila mater, kateri je bila za Bogom vse dolžna, spotaknila se je na tleh, udarila se ob rob odpertega predala pri omari in se hudo poškodovala. Dihala je le težko in sama še vstati več ni mogla. Prihajalo ji je vedno huje, čeprav je dobra, ljubeznjiva mati, dejal bi, noč in dan bila pri njeni postelji. Čez dva meseca so jo pokopali. Terpela je mnogo in se pokorila za svoje ravnanje nasproti materi. Ljubi Bog obudil je v bolnici čut kesanja, takó da je skoro vsak dan prosila mater, naj ji odpusti vsako razžaljenje, katero ji je prizadela v svojem življenji s svojo nepokorščino in razžaljivim ravnanjem. In dobro, mehko materino serce odpustilo je svojemu otroku vse, vse — z žalostjo in veseljem ob enem, naj bi ji bil ljubi Bog milostljiv sodnik!

In ti, mlada marljiva čitateljica in čitatelj, zemit si k sercu te takó žalostne vzglede in služijo naj vam mladim, dokler živite, v resen opomin in svarjenje. Spolnujte — prosim vas, kot resničen prijatelj, vestno in natančno vzvišeno četrto zapoved Božjo! Storite vse, kar je v vaši moči, da starišem, ki so za vas namestniki Božji, delate mnogo veselja in časti. Poslušajte njihove nauke, spolnujte vestno in natančno njih opominjevanja, ker namenjene so samó v vaš resnični časni in večni blagor. Varujte se, razžaliti jih kedaj s kako besedico, z dejanjem ali le z migljejem ali ponašo. Pomislite, da pride čas, ko bode izgubili svoje najboljše, najzvestejše prijatelje, ko Vas ne bodo več gledale njihove skerbne oči, ko bode klečali na njihovem grobu. To hudo, nenamestljivo izgubo pa vam bode tedaj olajševala vesela, srečna zavest da ste se vedno in resnično trudili, z vboglјivostjo, ljubeznijo in spoštovanjem pridobiti si njihovo zadovoljnost.

celó še podaljšati jim življenje in pokazati jim svojo hvaležnost. Oh, koliko sinov in hčer je, ki bi radi s svojimi rokami izkopali iz groba svoje dobre stariše, ki so morebiti ravno zaradi skerbi in žalosti, katero so jim napravljali oni isti otroci, prezgodaj zatisnili oči, samó da bi jih še enkrat videli, še enkrat na serce pritisnili, in popravili vse, kar so pri njih zakrivili, in prosili jih odpušcanja za vse krivice, katere so jim storili! Toda, oh — vse je zastoj! Čas je zanje minil; oni so v večnosti. Ustnice, ktere so jim govorile toliko dobrega in ljubeznjivega — utihnile so za vselej. Serca, ki sta tako vroče in zvesto bila za svoje otroke, nehala so že davno biti! Nikaka tožba, nikako še takó glasno vzdihovanje ne more jih več zbuditi in oživiti. O, častite tedaj, ljubite in spoštujte jih, dokler jih imaste še na zemlji in vam jih dobrotni Bog še pusti. Molite vse dni svojega življenja goreče in ponižno zanje! Potem vam bo dal dobrotni Bog svoj nebeški blagoslov in spolnila se bode nad vami velika Njegova obljuba. Mirno in zadovoljno, spremljani od blagoslovov svojih starišev, bodele šli skozi življenje. Vesela zavest natančno spolnjenih dolžnosti bode vam zvesta spremljevalka v sreči in nesreči. In ko bode kedaj — po sklepu vsegamočnosti Božje — prišla tudi vaša zadnja ura, tedaj bodele našli na onem, boljšem in srečnejšem svetu zopet svoje ljubljene stariše in ž njimi vred večno nerazločljivo združeni častili na vekomaj milost Božjo, očetovsko dobrotljivost in usmiljenje njegovo. — Ti pa, o Gospod, ki moreš edini dati vseh in moč spolnjenja, o blagoslovi besede svojega pohlevnega, četudi popolnoma nevrednega hlapca, da bi ne bile brez vspeha besede v sercu naše mladine! Naj bi postale seme, katero pade na dobro zemljo in požene krepke korenine in deluje na vse strani in se razširja, obrodi stoteren sad in zraste v veliko, oko in sercé razveseljujoče drevó življenja.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

VII. Poglavje.

Razloček dveh oblasti.

19.

Dolžnost, katero Bog vladarjem kot vladarjem nalaga, je dvojna: prva je, da napotujejo svoje podložne k dobremu; druga, da jih odvrčajo od slabega, ne samo v svetnih zadevah, temveč tudi v bogočastji. Nad ljudmi so, da skerbé za njihovo zvestost; ali Bog je nad njimi, da jih nagraduje

ali kaznuje, po dobri ali slabi rabi jim izročene oblasti.*)

20.

„Oblasti moramo pokorni biti, ne le zavoljo strahovanja, temuč zavoljo vesti: *) kdor se ustavlja oblasti, ustavlja se sami volji božji.“*) Tega preverjen govori veliki škof Bosuet, da je kraljevi prestol postavljen v kraj, ki je izmed vseh naj bolj varen in naj bolj zavarovan, namreč v vest samo, kjer ima Bog svojega, in da je tukaj naj stalnejši temelj občnega miru. Kajti ljudstvo, ki je podložno le iz strahu, preži na punt.

21.

Vladarju dolžna podložnost zadeva vsakega človeka, bodi si ktereга koli stanu.**) Vladar je v svetnem redu namestnik božji na zemlji, kakor je to papež v cerkvenem redu.

22.

Podložnost, katero smo vladarju dolžni, ne gre samo njegovi osebi, temuč sega tudi do njegovih vradnikov po razmerji oblasti jim proustvoljno izročene. Vladarju gre podložnost, ker je gospod vsem: njegovim vradnikom pa zato, ker jih je postavil strahovalce slabih ter varhe dobrih. Tako je po redu večne previdnosti.

Subjecti igitur estote omni humanae creaturae propter Deum; sive regi, quasi praeclenti, sive ducibus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum. Petr. 2, 13. 14.

23.

Ne le pokorščino smo dolžni vladarju in njegovim vradnikom, temuč tudi to, da jih ne gerdim, ne preklinjamo. „Kneza svojega ljudstva ne preklinjaj.“*)

24.

Vera tudi prepoveduje ga sam pri sebi krivo soditi, velé: „Ne obrekuj kralja niti v svoji misli.“*)

25.

„Ako nas slišite učiti, da se mora dajati cesarju, kar je cesarjevega, govori veliki škof sv. Krizostom k svoji čedi, znajte, da to le o tem terdimo, kar nikakor ni zoper pobožnost in vero:

*) In hoc enim reges, sicut eis divinitus praecipitur, Deo serviunt. in quantum reges sunt, si in suo regno bona jubeant, mala prohibeant, non solum, quae pertinent ad humanam societatem, verum etiam quae ad divinam religionem. S. Aug.

*) Non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Rom. 13. 5.

*) Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Rom. 13. 2.

*) Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Rom. 13. 1. — Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, etsi apostolus esset, etsi evangelista et propheta, etsi quivis alius. S. Chrysost.

*) Principi populi tui non maledices. Exod. 22. 28.

*) In cogitatione tua regi non detrahas. Eccl. 10. 20.

kajti, kar je proti veri in kreposti, ni nikakor davek cesarski, temuč vražji:*) ker je knez postavljen za varstvo čednosti in resnice, in v zatiranje pregreh in zmót.

26.

„Ako utegne vladar svojo oblast krivo rabiti, ne najde podučen kristjan v tem razloga, da bi upor delal. J. Kristus je prevedel, da bodo aposteljne preganjali in tirali v sinagoge in ječe, pred kralje in sodnije,*) vendar jim ne veli, otresti jarem oblasti, temuč taki nasilnosti v bran staviti moč resnice, vere in poterpljivosti.**) Tako orožje jim dovoljuje in hoče, da z njim svet zmaga:*) pošlje jih kot jagnjeta med volkove.**)“

(Dalje nasl.)

JAKOB,

po usmiljenji božjem in apostolskega sedeža milosti

knezoškof ljubljanski,

vsem vernikom svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda in Zeličarja našega Jezusa Kristusa!

(Konec.)

6. Posvečevanje nedelj in praznikov — tako smo slišali — je naša dolžnost zavoljo češčenja, katero smo dolžni Bogu že po naturi; je naša dolžnost, ker je Bog tudi naravnost zapovedal; je naša dolžnost zavoljo odrešilnih milosti, katere si pridobimo in katere neobhodno potrebuje posameznik in cela družba za časno in večno srečo.

Nedeljsko posvečevanje je torej v resnici spoznavanje naše vere, dejanje pokorščine proti Bogu in njegovi sv. cerkvi, dejanje prave ljubezni (humanitete) proti človeštvu. Le nevera in napuh, nepokorščina in neumnost, kratkovidnost in vnemarnost proti svojemu bližnjemu more odrekati Bogu dar posvečevanja prazničnih dni ter tako izpodmakniti podlago družabni sreči. Posvečevanje nedelj je zato tudi merilo za stanje kerščanstva; pa ne samo to, je tudi merilo za družabne kreposti v državi in deželi, v vasi in občini, v hiši in družini.

Kdor Bogu krati dolžno češčenje s tem, da se ne vdeležuje javne službe božje, postane mlačen in vnemaren, in zabrede od dejanske verske vnemarnosti (indifferentizma) le prelahko tudi v načelno, tako da mu namreč nobena vera ni nič, ali da so mu vse enako resnične, ali vse enako dvomljive: kakor da bi se mogle Bog motiti, ali pa, kakor da bi nam bilo

*) Cum vero audis, reddenda caesari, quae sua sunt, illa solum dici non dubita, quae pietati ac religioni nihil officiant; nam quod fidei et virtuti obest, non caesaris sed diaboli tributum ac vectigal est. S. Chrysost.

*) Et persequuntur, tradentes in synagogas et custodias, tradentes ad reges et praesides propter nomen meum. Luc. 21. 12.

Continget autem vobis in testimonium. Ib. 13.

*) In patientia vestra possidebitis animas vestras. Ib. 29.

*) Haec est victoria, quae vincit mundum, fides nostra. Ivan. 5. 4.

*) Ecce, ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Luc. 10. 3.

na prosto voljo dano, njegove besede poslušati ali ne poslušati, čeprav je Bog sam govoril, in sicer tako in ne drugače govoril.

Popolno opravičeno je torej, ako kerščansko, ljudstvo, „sledeče čisto pravemu čutu, za versko stanje kakega človeka ne vé, nikakor zaznamovati nižje stopinje, kakor s tem, da pravi, ne hodi več v cerker ali se ne vdeležuje očitne službe božje.“ Ker, kdor se odteguje javni službi božji, izključi nekako samega sebe iz cerkve in zataji dejansko vero v „občestvo svetnikov“. Pa ne le to; s svojim vzgledom potegne tudi druge v versko vnemarnost, ter pomaga tako pripravljati pogin sveti veri. Ker je in ostane resnično: kjer neha nedeljsko posvečevanje, izginila je tudi vera, ali pa je blizu pogina.

7. Ako premislimo veliko važnost praznovanja Bogu posvečenih dni, tedaj umemo, zakaj je Bog v stari zavezi za oskrunjenje sobote postavil celo smerno kazni; tedaj prav tisto kazni, kakor za malikovanje.¹⁾ Dejanski je pač eno in isto, Bogu čast odreči, ali pa božjo čast skazovati komu drugemu.

V novi zavezi nas sicer ne čaka tako huda kazni. Toda, ako vemo, kako važno je nedeljsko posvečevanje in kako osodepolno njegovo zanemarjanje, ali nam to ne kaže vzroka dovolj, zakaj nas mnogo-tero gorje naprej in naprej vedno občutljiveje obiskuje? Vsakoverstne bolezni, škode po vinogradih in pri poljskih pridelkih, toča, povodnji itd. — nas li ne primora in ne privede vse to do spoznanja, da so vse to kazni za vedno rastoče odvernjenje od Boga in oskrnjevanje nedelj in praznikov, ter pravično maščevanje za zlorabo božjih darov ob dnevih Gospodovih?

Ko je dal Bog Izraelcem deset zapovedi in druge predpise, ponovil je končno, kakor da bi hotel v tem vse stegniti, še enkrat zapoved o sobotnem posvečevanju: „Praznujte moje sobote in spoštujte moje svetišče. Jaz sem Gospod.“²⁾ Temu je pristavil razne blagoslove, ako bodo hodili po njegovih zapovedih in se ravnali po njegovih predpisih. Potem pa nadaljuje: „Ako me pa ne bote poslušali in ne spolnjevali vseh mojih zapovedi; ako bote moje postave zaničevali in moje sodbe zasmehovali, in ne bote spolnjevali tega, kar sem zapovedal bom tudi jaz vam to-le storil: Nenadoma vas bom obiskal z uboštvom in vročino, ki vam bo oči končala in vam živote posušila Ako mi pa tudi potem ne bodete pokorni vam bom sedmero namnožil kazni zavoljo vaših grehov, ter bom sterl prevzetnost vaše terdovratnosti. In dal vam bom od zgoraj nebo kakor železo in zemljo kakor bron. Zastonj bo vaše delo; zemlja ne bo rodila zelišča in drevje ne bo dajalo sadja.“³⁾ To in še drugo je zažugala božja pravica Izraelcem, ako bodo zaničevali njene zapovedi. Nam ni mar to migljaj od kod so raznoverstne nadloge našega časa?

Predragi v Gospodu! Izpolnimo zvesto in pokorno svoje dolžnosti do Boga; posvečujmo njegove dneve, in to ne le po zunanje in pred ljudmi, ampak notranje in pred Bogom s tem, da tudi svoja serca posvečujmo in ohranimo čista greha. Potem izpolnila se bode tudi nad nami obljuba, katero je storil Gospod Izraelcem za zvesto izpolnjevanje njegovih zapovedi: „Svoj šotor bom postavil med vami, in moja

¹⁾ Exod. 31. 13.

²⁾ Levit. 26. 2.

³⁾ Levit. 26. 14. sequ.

duša vas ne bo zaverila. Hodil bom med vami, ter bom vaš Bog, vi pa mi bote moje ljudstvo.¹⁾ Amen.

Ljubljana, prvo predpepelnično nedeljo, dné 14. februarija 1892.

† JAKOB,
knezoškof.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Inomestu so prišle na versto sledeče: Theses *) ex theologia dogmatica in disputatione menstrua 24. Febr. 1892 propugnandae.

A. Ex Christologia.

1. Dogmatis de personae in duabus naturis unitate consecrarium est mutua illa attributorum divinorum et humanorum inter Deum et hominem praedicato, quam communicationem idiomatum appellarunt.

2. Christus homo non adoptivus, sed naturalis est Dei Filius.

3. Causa formalis, qua Christus, ut hic homo est, naturalis Dei Filius est, non est in eo, quod Christo homini ob hypostaticam cum Verbo unionem sit intimum ac paene nativum jus ad divina Patris bona, nec in eo, quod vi ejusdem unionis Christus ut homo gratiam habeat naturalem.

4. Collocanda autem in eo est, quod Christus, ut hic homo est, propter hypostaticam cum Verbo unionem particeps reddatur ejus filiationis, qua Verbum constituitur et distinguitur, et ad Deum Patrem gignentem eadem relatione originis referatur, qua ad eum ut Verbum refertur.

5. Cum praestitutis et universo sacramento incarnationis cohaeret dogma, quo Beatam Virginem Mariam proprie et veraciter Dei genitricem profiteamur.

6. Id quoque cum mysterio unionis hypostaticae consortum est, quod firma fide tenemus, totum nimirum Christum esse objectum adorationis latreuticae, adeo ut non solum divina, sed etiam humana natura sit id, quod una eademque suprema adoratione colitur.

7. Quoniam humana natura Christi simul est objectum materiale partiale et objectum manifestationis adorationis latreuticae, fieri potest, imo debet, ut fideles Dominum adorantes singularia quaedam mysteria Verbi incarnati, aut singulares quasdam partes sanctissimae humanitatis specialiter et directe respiciant.

8. Quare cultus sanctissimi Cordis Jesu reprobari vel improbari universim non potest.

9. Cultus sanctissimi Cordis Jesu, cultus scilicet, cujus objectum materiale est Cor animatum Deo Verbo hypostaticae unitum, ut est symbolum amoris totiusque internae vitae Dei-hominis, non tantum probandus, sed etiam omnibus summo opere commendandus est.

Defendet: D. A. S. Hanauer.

Impugnabunt: Henricus Heitger S. J.; Josephus Cooremann S. J.; D. Gregorius Pečjak.

(Konec nasl.)

Macedonija. (Poterdilo.) Zeitenlik, 15. pros. 1892. Misijonar Gorlin piše č. P. Nežmahu med drugimi: Vsled Vaše pošiljatve 85 gld. sem namerjal pisati pošteno zahvalo za „Danico,” ter kaj posebnega, kar

bi bilo za očitnost. In ko sem zakasnil za 2 mesca, sem se danes odločil poslati priprosto obtožbo in poterdilo. Tako sem negoden in pobit, da ne morem vsemu kaj. Uzel mi je Bog enega mladega in vdanega sobrata M. Mavricija, ki sem ga ravnokar bil postavil za oskerbnika. Kar tiče zelo zamotane zadeve v Zeitenliku, so se za ta trenutek povernile na moja pleča, tako tedaj sem primoran odložiti na poznejši čas naznanila, ktera sem dolžan raznim našim dobrotnikom: Blagovolite me imeti izgovorjenega, dragi sobrat, in ohranite nam svojo blagovoljnost, ktere smo prav močno potrebni...

Gorlin, I. r.

Pristavek: Opomnjeno bodi, da smo 15. prejšnjega mesca (marca) zopet izročili č. oo. Lazaristom v Ljubljani 150 gld. za misijone pri naših bratih na Jugu; le-ti so namreč v zvezi z Macedonijo, ker tudi tam doli misijonarijo oo. Lazaristi. Vred.

Amerika. („Amerikanski Slovenec“ redivivus.) Obnovljen pod drugim vredništvom je prišel na dan „Amerikanski Slovenec,” in 11. številka od 4. marca. List izhaja zdaj v mestu Tower-u vsak petek v velikem formatu in stane za Evropo 3 dolarje, ali 6 gld. a. v. za celo leto. Ako pa kdo za 5 oseb skupaj pošlje, plača le 25 gld. na leto. Plača se naprej naročnina in napis, s kakoršnim naj „Amerik. Slovenec“ prihaja, se mora natanko zapisati in poslati prečast. gospodu generalvikariju Jož. Buh-u s tem-le napisom:

V. Rev. Jos. Buh.
Amerikanski Slovenec,

St. Louis Co.

Tower,

Minn. U. S. America.

Veči spisi v tej številki so: Od g. Bajc-a, kako naj se list vstanovi, da bo koristen. — Cerkvena doba (evangelij prihod. nedelje z razlago itd.) — Misijonsko (Lorenc Lavtižar — iz Drobotnic). — Dopisi (Birna pri sv. Štefanu). — Pomen verske izreje. Doktor — Izgovornik — Jezičnik (spis v angleškem in slovenskem jeziku vstrie). — Drobnejših novic in enacih stvari je pa polno — amerikanskih, iz Evrope, mnogo posebej slovenskih. Na pr.: Vreme (kako je bila zima vseskozi v Ameriki. Cerkveni zapisnik mesta Tower-a (g. Buhovega stanovališča) n. pr. pripoveduje, da je ondi in v Eliju kakih 500 do 800 rojakov Slovencev; l. 1892 (do te dobe) so bili kerščeni v Toweru: Ana Bajuk, Ana Kobe, Karol Klum, Marija Stankovič, William Harington in Will. Sullivan; v Eliju pa: Jožef Klobučar, Anton Polčar, Marija Preširn, John St. Jean, Marija Mušič, Marija Bartol, Franke Faerber, Leon M. Vail. V zakon jih je stopilo 10 parov, skorej vsi s slovenskimi priimki. V bolnišnici so: Jan. Brinec z zlomljeno roko in nogo, Jak. Jerman z zlomljeno nogo, Mart. Režek — omamljen od sketča (?), ki je nanj padel. Angelo Politti z zlomljeno nogo. Pri vsih je up. da se ozdravijo. — Gotovo tudi take stvarice čitatelji radi beró.

Začetek samostanov sv. Frančiška v sveti deželi.*)

Današnje kustodijo frančiškanskega reda je vstanovil prav za prav sv. Frančišek Serafinski sam.

*) Ker je tudi nekaj Slovencev v sveti deželi, toraj utegne ta spis zanimati domače, ki se brigajo za svoje rojake v sveti deželi.

¹⁾ Levit. 26. 11. 12.

*) Posebno za gg. profesorje, mlajše duhovne in bogoslovce.

Ta svetnik, ves goreč za čast božjo in blagor bližnjega, je želel hoditi, učiti, in terpeti in če bi bila božja volja, tudi umreti mučeniške smerti ondi v tisti deželi, kjer je naš gospod in učenik Jezus Kristus hodil, učil, terpel in umerl za nas vse na sv. Križu.

Leta 1219 se je sv. Frančišek podal tje z 12 redovniki. Prišel je na otok Ciper, od ondod popotoval je dalje v Sirijo, je v mestu Ptolomajdi stopil na suho in je ondi s svojimi brati oznanoval Jezusov nauk, kajti bil je vešč italijanskega, francoskega in latinskega jezika. Ker je takrat saracenski sultan s svojo vojsko napadel Jeruzalem, vkercil se je sv. Frančišek z redovnikom Ilumatom na barko ter se prepeljal na afrikansko obrežje, in se je podal pri mestu Damietti v tabor kerščanske vojske. Ondi je našel znanca iz Laškega, in v kratkem si je s svojim ljubeznjivim obnašanjem in nenavadno pobožnostjo pridobil spoštovanje evropskih vojakov. O njem je pisal Jakob de Vitri, škof Ptolomajski in poznej kardinal, sledeče: Potem ko je bil prišel v naš tabor, vnet od verske gorečnosti, podal se je brez strahu v tabor sovražnikov, in je nekoliko časa Saracenom božjo besedo oznanoval. Potem mu je sultan na tihem prigovarjal, naj on Boga prosi, da bi sultan tiste vere deržal se, ktera Bogu naj bolj dopade.

Se ve da, Saraceni so bili preveč v vojsko vpleteni, kakor da bi mislili na vero, sv. Frančiška so straže prijele in peljale pred sultana Meledina, kateri je znjím lepo ravnal in mu dovolil, da sme brez ovire pridigati po turških deželah. — Saraceni pa so se čudili temu menihu, in so vsled njegovih pridig in obnašanja bolj vljudno ravnali s kerščanskimi jetniki, in niso pozneje nobenih ovir delali delovanju oo. frančiškanov. Z velikim veseljem so v kerščanskem taboru sv. Frančiška pozdravljali, ki se je pa vernil zaradi redovnikov v Sirijo, kjer je brez opovir s svojimi popotoval po Palestini, obiskoval največje svetišča, ter je po mestih in selih oznanoval Jezusovo vero. Njegova priprostost in oestro življenje ste ga kmalu prikupile pri sovražnikih, kristijani so se čudili njegovi posebni pobožnosti. Tudi na Jutrovem so 4 duhovni stolne cerkve v Polomaidi (Damietti) pristopili k novemu redu, in se je redovna hiša tam vstanovila, druga pa je bila leta 1226 vstanovljena v Jeruzalemu.

Tako je sv. Frančišek s svojim apostolskim popotovanjem po Palestini, Siriji, Egiptu in Cipru vpeljal svoj red in ga tako postavil na trdno podlago v ondotnih krajih.

(Dalje nasl.)

Ave Maria!

Glasí se zvon iz bele line,
Ko zarija naznanja dan;
Iz serca moli globočine
Molitev lepo kristijan:

Ave Maria!

Končano kedar pol je dneva,
K molitvi vabi zvona glas;
Češčena bodi Božja Deva,
O prosi vsikdar Ti za nas:

Ave Maria!

Večerni mrak na zemljo leže,
In solnce božje gre v zaton;

Končane ko so dneva téže;
K molitvi zopet vabi zvon:
Ave Maria!

Naj kedarkoli zvon me vabi
K molitvi, v to določen čas;
O duša, nikdar ne pozabi
Častit' Marijo prav na glas:
Ave Maria!

Ko čas življenja mi potéče,
Ko mi zasnúti zadnji dan,
Naj zadnjič duša še izreče,
Ko ték bo zemski dokončan:
Ave Maria!

Češčena bodi, Mati mila,
Oj Mati revnih nas sirót!
Ti Jezusa si nam rodila,
Si polna milosti, dobrót:
Ave Maria!

Kedor v napuhu pa presliši
Presladki „Ó — Marije“ glas,
On blagoslovljen ne bo v hiši,
Kesál se bode zadnji čas!
Ave Maria!

J. Z.

Razgled po svetu.

Na Pruskem je konservativni kultusminister Zedlitz odstopil, tako je tudi Caprivi odložil prusko ministersko predsestvo in ostal le državni kancler. — Katoliška stranka s središčem zdaj dela po šegi previdnega moža: „Čakati in med tem čajati“ (čaj piti.) Drévi utegne biti že drugo vreme, kakor je bilo dávi. Bilo je premalo „koraže.“ Šolska postava bila bi gotovo sprejeta; 6 mesecev po sprejetji bi bila pozabljena vsa opozicija (nasprotstvo). Sej vse ropotanje je bilo zgoli „theaterskandal,“ zbujen zlasti po liberalnih in judovskih časnikarjih. Dopisnik imenuje tudi vse visoke osebstva, ki so na to delovale, ali recimo „udeleovale.“ Ves ta prekobac na Pruskem, pravi dopisnik v „Vaterlandu,“ ima svoj vir v sovraštvu zoper katoliško Cerkev. Kdor nad tem dvomi, je ali topoglavc ali pa lažnik. . . To sovraštvó je neugasljivo, kakor peklenski ogenj sam. . . . To so jasne besede in kdor pri nas sočutuje s počenjanjem zoper verske postave v Prusiji, lahko vemo, kako je z njegovim katoličanstvom.

Gornje-avstrijski deželni zbor ima od leta 1884 konservativnih poslancev 33, in liberalnih 17. Lažilberalni časniki zato zmeraj trobijo, da večina gre rakovo pot, in že zato, ker večina spozna, da vera je temelj države, ktero pa framasoni in libreži po sedanjem kopitu z vero vred skušajo pokopati; torej je večina že v treh zaporednih zasedanjih zahtevala od vlade, da naj se verne verska šola „Vaterland,“ 29. sušca našteva tudi „kako koristno zbor dela v družih ozirih za deželo, z znižanjem bremén, obdarovanjem zaslug itd. To pa liberaluhi zamolčujejo, ali pa s strupenim orodjem presukovanja pačijo, natolčujejo, smešijo, obrekujejo. — To bo čudno pri vesoljni sodbi, ko bo zvijačniku vse omahnilo! Zbujena bo vest, — strah, osramotenje!

Izseljevanja. Prešteli so, da iz Avstrije se jih preseli drugam po 30.000 do 40.000 na leto; nekoliko manj iz Ogerskega, od koder pa se izseljujejo več del Nemagjari. Naj več jih gre v Ameriko, v Argentinsko republiko in Brazilijo. Nekaj jih jadra v Uruguay; toda naj več del teh izseljencev se grenko goljufá!

Dunaj. (Branje romanov in brezverskih časnikov — in sad.) Rokodelski, komaj 17letni pob J. E., kateri nikoli ni bil branja romanov sit, je storil znanje z neko malopridno potepinko, katero je malo dni potem ustrelil in prišel pred sodnijo. Predsednik sodnije je o tej priliki resno svaril pred branjem romanov in kužnih časnikov. Zakaj bi ne segli tudi po viru ter kercali po parkljih té, kateri zapeljive reči pišejo, pa še mladini lažejo, da to ni greh! —

Tisti strahoviti Schneider, ki je s svojo ženo nepremišljene kerščenice davil, moril in ropal, je bil 18. sušca zjutraj ob 7ih obešen na Dunaju, v trikotnem z visokim zidom obdanem sodnijskem prostoru, ki se imenuje „Leichenhof“... Hvaljen bodi nezmerno usmiljeni Bog, da se je strahotni hudodelnik z Bogom spravil, se spovedal in bil obhajan pred tako žalostno smertjo. Bog nas vari hudodelstev.

Solsko. Na Gornje-avstrijskem je poslanec Ebenhoch v deželnem zboru nasvetoval, da naj se cerkveno zastopništvo pomnoži v deželnih in okrožnih šolskih svetih. Tudi v tirolskem deželnem zboru prihajajo šolski predlogi na dnevni red z živostjo in resnobo. —

Iz Pariza zdaj tirajo rudečkarje, kakor so sicer tirali križe in redovniške osebe iz šol, bolnišnic itd. Izgijli so namreč tako ljudstvo, ki se razumeva na dinamit, na vero in pravost pa nič ne, in torej začenja poslopja razsipati in požigati. Eden katoliških listov pravi, da pri tolikih napredkih (v posvetnosti brez Boga) bo že skoro prišlo do tega, da bode šolski mladič metal dinamiške patrone kakor snežene kepe! Potem bodo gospodovali „dinamitarji“, ako ne bodo poprej pridobljeni za vero, čednost in red. V babelskem Parizu so se namreč poslednje tedne grozne reči godile. Z dinamitom so posuli velika poslopja in strašno razdjanje napravili... Z višjih stanov in od bogatinov se je nevera zatrosila v nižje in sad se povrača na višje stanove nazaj! —

V Madridu na Španskem ravno to poskušajo in žugajo vladnim poslopjem kakor v Parizu.

Rim. Namesto umerlega kardinala Manning-a je od papeža za naslednika ter nadškofa vestminsterškega izvoljen škof dr. Vaughan v Solfordu, ki je star 60 let, pa še popolnoma zdrav in čverst. Kakor Manning se tudi ta močno peča za socialno vprašanje.

Italijanski liberalni časniki lažejo, da bodo sv. Oče veliko nedeljo imeli slovesno veliko mašo. S to lažjo hočejo tujcev privabiti v Rim, katerih ni, odkar so tolovaji katoliške romarje zasramovali in topli. Pač jim diše romarski groši, ne pa njih molitev.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec april (mali traven).

a) Glavni namen:

Spoštovanje revežev Jezusa Kristusa

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Revežev Jezusa Kristusa ne imenujemo tu samo onih, kateri so kakor koli si bodi kerščanske dobrot-

ljivosti deležni, n. pr. v bolnišnicah, sirotišnicah in enakih vstavih, in tudi ne samo tistih, ki še dandanes, na verhuncu in že proti koncu devetnajstega veka vstopajo v samostane, da bi po izgledu, nauku in svetu Jezusa Kristusa živeli v sveti revščini; ampak vzamemo širji pomen te besede in mislimo vse one reveže, ki so v sedanji družbi, bodisi po lastni izvolitvi, bodisi po nesreči brez premoženja in zato tudi v potrebi in raznovrstnem manjšem in večjem pomanjkanji.

Katera izmed obeh velikih verst, v kateri človeški rod ozir premoženja razpada, ima torej večjo pravico od nas zahtevati spoštovanje, bogatini ali reveži? Reveži, glasi se odgovor; o tem ne dvomi noben kristijan. To oznanjuje glasno vse kerščansko izročilo in nauk. Reveži so pervorojeni velike kerščanske družine, oni so najodličnejši udje telesa Kristusovega. Odrešenik sam pravi, da je poslan oznanovat revežem veselo naznanilo — sv. evangelij — in začenja svoje sporočilo z besedami: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo; in ravno tako bo sklenil vesoljno poslednjo sodbo in vse svoje delo z besedami. Resnično, vam povem, kar ste komu izmed teh mojih najmanjših bratov storili, to ste meni storili. Ljubezen ki jo revežu skazujemo, je najpopolnejši keščanski dar, katerega darujemo Bogu na najslavnejšem oltarju, na telesu Jezusa Kristusa. Kakor presv. skrivnost Kristusovega telesa in kervi v najsvetejšem Zakramentu, tako je revež vernemu kristijanu v pravem pomenu nekak zakrament, ki skriva v sebi Odrešenika; Jezusa Kristusa samega častimo in ljubimo v revežih. Njemu skazujemo usmiljenje v osebi reveževi; in s kakoršno mero mu bomo v osebi reveževi merili, s tako nam bo odmeril v dan sodbe.

Ta kerščanska temeljna resnica je v našem času prišla skoro popolnoma ob veljavo. Denar vlada svét, t. j. Bogu nezvesti človeški rod, in čem bolj se posrečuje brezverskim bogatašem in prostomavtarjem v zvezi z brezverskimi judi, ljudi od Boga odvracati, tem večjo veljavo si pridobiva denar, tem manj velja revež, človek brez denarja, človek brez premoženja. Tega sicer ne povedó z besedami, toda dejanja govore zato tem jasneje. Rabijo se sicer še vedno besede: človeška prava, prostost, enakost, bratstvo, v resnici pa teži neizmerno množico ljudi, reveže, ali kakor se razdraženi socialistje imenujejo, dedine oropane, jarem skoro neprenašljivega suženjstva, ki jim je bil naložen s požrešnim skoparstvom in oderuštvom ki stori, da le močnejši kaj velja in da se vse imetje steka v roke nekaterih nečloveških bogatašev.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

13. **S. Hermenegild.** Vredno obhajanje skrivnosti teh dni. Mladina v nevarnosti za vero in pravost. Pomoč v veliki otožnosti in drugih dušnih bolečinah.

14. **Veliki četertek.** Proslavljenje najsv. Zakramenta. Vredno prejetje velikonočnega sv. Oblajila. Spreobrnjenje marsikakih judovskih duš.

15. **Veliki petek.** Resnoba spomin rešivne smerti Gospodove. Večni blagor brezštevilnih grešnikov. Sprava za zločine skrivnih razkolnikov današnji dan.

16. **Velika sobota.** Spreobrnjenje poganov in judov. Najbolj zapuščeni in naj večji reveži. Pravo velikonočno veselje. Gorjenje Japonsko in Mongolsko.

(Dalje nals.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Mati priporoča svojega sinčka v molitev, da bi bil na priprošnje N. lj. G. in sv. Antona obvarovan nevarne bolezni. — Bolna oseba za zdravje. — Katoliški shod za dobro pripravo in srečen vspéh. — Mnogi dijaki in šolarji za npravnost, pridnost in dober vspéh v naukih. — Nekteri razuzdani mladenči za spreobrnjenje. — Mnogi za dobro velikonočno spoved in sv. Obhajilo. — Žena priporočena v dušnih in telesnih bridkostih, da bi na priprošnje N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. od Jezusovega presv. Serca pomoč dosegla. — Spreobrnjenje nekih grešnikov. — Svojo nevarno bolno sestro nekdo priporoča v molitev, da bi se na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa ozdravila in ohranila otrocičem. — Ponižno se priporočuje v bratovsko molitev neka zadeva, da bi se pravično vredila; druga pa v družini za pomirjenje razburjenih sere, da bi zopet v kerščanski edinosti živeli. (Prošnja po nepriliki zakasnjena, pa po storjenem namenu, upamo, je že tako veljavno; fer. oddan na svoje mesto. Vredništvo.) — Terpeča žena priporoča svojega moža, da bi mu na priprošnje M. B., sv. Jožefa, sv. Franciška in sv. Antona dobrotljivi Bog dodelil milost spoznanja dolžnosti sv. zakona in poboljšanja. Uslisanje se po Danici naznani. (Za ss. maši oddano na svoje mesto. Vr.) — Nekdo priporoča vso svojo sorodnino za milost kerščanskega življenja na priprošnje M. D., sv. Jožefa, sv. Franciška in sv. Antona.

Zahvala

Pred enim letom sem bila nevarno zbolela in sem se v bratovsko molitev priporočila, ter ako ozdravim, da hočem zahvalo v »Danici« naznani. Ker sem na priprošnje Marije Device zdravje dosegla, izrekam Jezusu in Mariji na večne čase čast in hvalo.

Jozefa Fajdiga.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. (Duhovske premembe.) Č. g. B1. Justin, farni oskerbnik v Novi Oselici, je šel zarad bolehnosti v pokoj. Na njegovo mesto pride čast. g. Jan. Hromec s Spod. Loga na Kočevskem; kot oskerbnik v Spod. Log pa čast. g. Ant. Krainer, kapl. v Kočevskem mestu. — Boštanjaska duhovnija je podeljena č. g. Jan. Lavrenčiču, mestnemu kapl. v Kranju.

Ljubljana. Pri volitvi gospe prednice v uršulinskem samostanu je bila voljena prečast. M. Antonija Murgelj. Bog daj svoj blagoslov na mnoga leta!

Terst. Pn. g. kan. Jan. Legat je imenovan za škofovega komisarija v veroznanstvu na c. kr. gimnaziji, realki in mornarski akademiji. — V. č. g. dr. Jož. Ivanič, kancl. škof. pisarne, je postal »examinator prosynodalis.« — Č. g. Jan. Kovač, administrator v Čubedu, imenovan je ondi župnik. — Č. g. Fr. Haček, duh. pom. v Roču, je postal administr. duhovnije Račiške, — in ondotni dosed. administr. je postal kapelan v Abaciji. — Č. g. Ant. Bankič, duh. pom. pri sv. Jakopu v Terstu, imenovan je začasni katehet ondotne mestne šole. — V. č. g. Žiga

Buzzi, kapelan l. reda c. kr. mornarice, je z naslovom c. kr. župnika šel v pokoj. — Duhovske poskušnje za samostalne službe so se 8. sušca in naslednje dni, vdeležili čč. gg.: Jož. Benkovič, Just Filipič, Ant. Puž in Jož. Vanik; vsi so poterjeni na šest let.

Umerl je 25. sveč. v. č. g. Sim. Matejčič, župnik v Gornjem gradu, ki je v molitev priporočen.

Ker ste 10. nov. 1891 prežalostno pogoreli vasi Ravna in Derženica, pri Tominu, ter je škode 20 000 gl., se povsem Primorskem zbirajo miloščine v pomoč preubogim pogorelcem.

Amerika. (Strahovit vihar.) »Amerikanski Slovenec« 18. marca piše, da kvaterno sredo, 9. sušca, je v Toweru divjal prestrašen snežni vihar; kogar je objél, ga ni več izpustil, ampak na tla vergel in zametel; le kdor je bil prav močan, se mu je s silo ubranil. Iz ene občinskih (državnih) šol, nekoliko zunaj mesta, so otroke domú spustili in 10 jih je v snegu ostalo in so čez noč zmrznili. Tako se je 10. sušca pripovedovalo v Duluth-u. Iz katoliških šol pri nunah pa otrók o viharji niso domú pustili; v šoli so jih čez noč prideržali in jim dali živeža, torej nobenega niso zgubili. Naslednji dan so se po vsem mestu vidile gomile snega, ne le po 2 ali 3 čevlje, temveč po 10 in še več čevljev visoke, s kterimi so bile ograjene cerkve, da ljudje niso mogli iz biš. Po vsi Minnesoti ni bilo nikjer tako, kakor v Toweru, da se iz hiše ni vidila hiša in druga stran ceste.

Zdaj pa ne smeš več odlašati! Segur pripoveduje o nekem slepem človeku nekaj, kar bi utegnilo kacega slepega ozdraviti, da spregleda. Bil je ta slepec mlad mizar. Duhoven ga je opominjal, da naj velikonočno spoved opravi, ker že davno ni bil več pri spovedi. Ta pa je odgovoril: »Ne, gospod proš, to leto še ne pojdem, šel pa bom o drugi veliki noči. Nič hudega se ni bal, toda drugi dan je umerl nespovedan, brez sprave z Bogom!... Bil je ta človek zaslepljen, slépec, nespametnež. Glej, ljubi bralec, če nisi tudi ti slép. Ne odkladaj velikonočne spovedi!

Več kot tigri so zdivjani francoski rudečkarji: v Nancy-u so v cerkvi začeli rogoviliti, ko je škof pridigal o delavskem vprašanji. Nastal je pretep in več oseb je bilo ranjenih. — Sploh zdaj žugajo rudečkarji, kaj da bodo vse razsuli, n. pr. v Midridu državno in senatarsko zbornico, justično palačo, ministersko in vojnoministersko poslopje itd. Pa kaj jim vse to pomaga? Tega, kar jim je narbolj zoperno, razdjati ne morejo, namreč, katoliške Cerkve, ki stoji na skali. Tudi je ne morejo požgati in uničiti; le toliko huje jih bo žgal peklenski ogenj, s kolikor več jezo zdaj derva zanj skupaj nosijo.

Teržaško-koparska škofija po novem imeniku v 16 dekanijah ima: 204 duhove v pastirstvu, njih 19 v katehetovskih, 22 družih službah; 2 pri mornarstvu; 24 vpokojenih v škofiji, njih 8 zunaj domače škofije, vsih skupaj 279; ne iz domače škofije njih 8; redovnikov 40.

Bogoslovcev je 48; v mladenškem šemenišču pa njih 28.

Na čelu imenika je za sv. Očetom Leonom XIII zapisnik kardinalov, t. j.: 6 kardinal-škofov; 44 kardinal mašnikov in 7 kardinal-dijakonov, vsih 57.

Nasleduje versta bivših škofov iz 4 zedinjenih škofij in poslednjič še nekoliko iz zgodovine teržaške cerkve.

Prihodnjič prične „Danica“ prinašati spis o „Dobrovski božji poti“ in „življenje v dekana Martina Skubica“. Kdor se naroči na „Danico“ od 1. aprila dalje, imel bode še pred koncem leta oboje celo.

Dijaško mizo je mesec sušec hudo sušil! Od 120 šolskih gostov je finančminister samo v ljudski kuhinji moral šteti 185 gld. 60 sld.; — še z drugimi izdajki in za druge vred pa dosti čez 200 gld. Zdaj je huda borba za april. Na Belo nedeljo bode zopet sv. maša za predrage dobrotnike naših dijakov. Prestopili smo že polovico šolskega leta še dosti srečno, upajmo, da s pomočjo Božjo in dobrih prijateljev naše mladine se ne bomo potopili.

Iz rimskega Martirologija.

Dvajsetega mal. travna (aprila.)

V Rimu sta bila ta dan mučena ss. Sulpicij in Servilijan, spreobrnjena po čudežih sv. device Domitile. O Trojanovem preganjanju sta bila siljena malikovati; ker pa se temu nista hotla vdati, ju je mestni načelnik Anijan dal ob glavo djati.

Ravno ta dan so pod cesarjem Dioklecijanom krono mučenstva dosegli naslednji kerščanski junaki: Viktor, Zótik, Zenon, Acindin, Cezareji, Severijan, Krizofor, Theona in Antonin. Bili so pod cesarjem Dioklecijanom mnogotero skušani, da bi sv. vero zatajili, pa so rajši življenje dali, kakor da bi z odpadom pekel zaslužili.

V Tomu, v deželi Scitiji, je ta dan imeniten zarad smerti škofa Teofina, ki je tako sveto živel in čudeže delal, da so ga spoštovali tudi divjaki tiste dežele.

V Ebredinu v Galiji je v večno slavo šel sv. Marcellin, prvi škof tega mesta; le-tá je na Božje opominjanje s tovaršema Vincencijem in Dominom prišel iz Afrike, ki je bila takrat kerščanska, in je naj večji del obmorskega gorovja spreobrnil z označevanjem sv. vere Kristusove in s čudeži.

Med drugimi je ta dan sloveča sv. Neža opatinja, rojena l. 1274 v Pulcijanskih gorah, ko je bil svet v velikem razdjanju in nemiru. Bila je silo pobožno angeljsko čisto dete in je s svojim življenjem storila veliko dobrega v svoji deželi. Velikrat je še kot otročiček pokleknila v kaki kóti in bogoljubno molila; če so jo vprašali, kaj da dela, je odgovorila: „Učim se svoje naloge, molitve.“ Šele šestletna je razodela staršem, da hoče vedno in zmeraj prav čisto, deviško živeti, v čemur ji bogoljubni starši niso zadržkov delali in dali so jo v samostan redovnic sv. Dominika. V samostanu je posebno lepe zglede dajala s svojo natančno pokorščino; neka opatinja je že takrat rekla, „kakor se ona nadja, sestra Neža bode samostanskemu stanu delala toliko čast, kakor nekaj sv. Neža mučenica s svojim terpljenjem vesoljni Cerkvi božji.“ Te besede so se res spolnovali. Bila je prav zgodaj izvoljena za opatinjo in njeno življenje je bilo vedni post in molitev; ostra pa je bila sama do sebe

tako, da jo je moral večkrat spovednik od tega zadrževati.

Med čudeži, ktere je Bog po nji delal že v njenem življenju, je posebno znamenito spreobrnjenje strašno terdovratnega grešnika. Ta človek že 30 lét ni bil več pri spovedi in bil je vdan vsim rauzdarnostim. Redovnica Neža je to slišala, se je ustrašila, da bo nesrečnež pogubljen in molila je zanj med jokanjem neprenehoma. Že ji je bil v duhu pokazan kraj, kamor je v peklu imel priti ta nesrečni človek. Torej ni jenjala moliti in ga tudi k pokori opominjati, ktero mu je poslednjič sprosila; opravil je skesano spoved, ostal je stanovit in o njegovi smerti je imela svetnica razodenje, da je bil res zveličan.

Umerla je sv. Neža opatinja 20. aprila 1317. — Naj bi si grešniki še zlasti zdaj o velikonočni spovedi to k srcu vzeli!

O slovesnosti Amosa Komenskega ima „Rimski Katolik“ II. zvezek 1892 daljši spis; na str. 70 piše tako-le:

Kot husit pa kot češki brat, je bil Komensky, če tudi le nevede, sovražnik ne le katoliške cerkve in Avstrije, temuč i češke narodnosti. Česka narodnost se ohrani le v Avstriji in v katolicizmu. Ko bi bili Čehi politično pripadli Nemčiji, ali pa versko se pridružili protestantom, bi ne bilo sedaj o česki narodnosti ne duha ne sluha. Komensky, sploh češki bratje, pa so se vedno trudili, da bi prišli pod žezlo — nemških protestantov.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Preč. g. prof. Jož. Klemenčič 10 gld. — Č. g. kurat Jan. Šega 2 gld. — Dobra roka J. 50 kr. — Čast. g. župnik Šalehar 5 gld. — Č. g. župnik Malaverh 5 gld. — Čast. g. župn. Lovro Kristofič 1 gld. — Č. g. župnik Bl. Petrič 3 gld. — Č. g. adm. Ant. Nemec 1 gld. — Č. g. ekspoz. Fr. Tavčar 3 gld. — Č. g. župnik J. Kapuz 3 gld. — Nekdo 1 gld. v ta namen, da naj dijaki molijo za kerščansko življenje v neki družini. — M. Z. 1 gld.

Za sr. Detinstvo: Čast. g. A. Kerčon, župnik v Šmarjeti 5 gld. — Iz Ternovega v Ljubljani 36 gld. 78 kr. — M. Z. 1 gld. — Č. g. župn. L. Kristofič 3 gld. — Iz Ternovega, 14 gld. 60 kr. — Helena Gogola, 10 gld. — Č. g. J. Dolžan, župnik v Ihanu, 10 gld. — Po preč. P. Jožefu 3 gld. 30 kr.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru v Bosni: (Za svečnike): Neimenovan gospod 2 gld. 50 kr. — Franciška Mavec 1 gld. — Marija Srakar 1 gld. — Antonija Hren 2 gld. — Kat. Pogačar 1 gld. — M. Potočnik 1 gld. — Neimenovana 2 gld. — 9 Oseb 1 gld. 52 kr. — Marija Arneč 5 gld. — Iv. Kotnik 5 gld. — Več oseb 2 gld. 70 kr.

Za sr. Očeta: Iz Kroke 3 gld. — Č. g. ekspoz. Fr. Tavčar, 2 gld.

Za ustanovitev stalne in večje rezidence čč. oo Jezuitov v Ljubljani namesto sedanjega „pročizorja“: G. M. P. 500 gld. — G. P. M. 500 gld.

Za afrikanski misijon: Neimen. 20 kr.

Za stradajoče redovnice na Laškem: M. Z. 1 gld.

Za brat. sv. Leopolda: M. Z. 1 gld. — Po P. Jožefu 1 gld.

Za najpotrebniši misijon: M. Z. 1 gld.

Za varhe Božjega groba: Č. farni vrad v Šentjuriji pr. Kr. 5 gld.